

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
TIBBIYOT HODIMLARINING KASBIY MALAKASINI RIVOJLANTIRISH MARKAZI
U.Q. QURBONOV NOMIDAGI RESPUBLIKA BOLALAR RUXIY-ASAB KASALXONASI

« BOLALAR CEREBRAL FALAJI »
NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK
STANDARTI

TOSHKENT 2025

“TASDIQLAYMAN”

THKMRM

direktori

Akilov X.A

« 27 » 06 2025 yil.

**« BOLALAR CEREBRAL FALAJI »
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

TOSHKENT 2025

BOLALAR SEREBRAL FALAJNI

NOZOLOGIYA SI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

BOLALAR SEREBRAL FALAJNING TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha stasionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
8D20	Spastik serebral falaj	1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Ortoped 2. Fizioterapevt 3. Reabilitolog 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Pediatr 2. Ortoped 3. Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog 7. Tarbiyachi
8D20.0	Spastik bir tomonlama serebral falaj	1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Ortoped 2. Fizioterapevt 3. Reabilitolog 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Pediatr 2. Ortoped 3. Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog 7. Tarbiyachi
8D20.1	Spastik ikki tomonlama serebral falaj	1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Ortoped 2. Fizioterapevt 3. Reabilitolog 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Pediatr 2. Ortoped 3. Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog 7. Tarbiyachi
8D20.10	Spastik kvadriplegik serebral falaj	1. OSh 2. Pediatr	1. Ortoped 2. Fizioterapevt	1. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Pediatr 2. Ortoped

		3. Bolalar (psixo)nevrologi	3.Reabilitolog 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog	2. Reabilitolog 3. Ortoped	3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi
8D20.11	Spastik diplegik serebral falaj	1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Ortoped 2.Fizioterapevt 3.Reabilitolog 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Pediatr 2. Ortoped 3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi
8D20.1Z	Spastik ikki tomonlama serebral falaj, aniqlanmagan	1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Ortoped 2.Fizioterapevt 3.Reabilitolog 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Pediatr 2. Ortoped 3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi
8D20.Y	Boshqa aniqlangan spastik serebral falaj	1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Ortoped 2.Fizioterapevt 3.Reabilitolog 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Pediatr 2. Ortoped 3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi
8D20.Z	Spastik serebral falaj, aniqlanmagan	1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Ortoped 2.Fizioterapevt 3.Reabilitolog 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Pediatr 2. Ortoped 3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi
8D21	Diskinetik serebral falaj	1. OSh 2. Pediatr	1.Fizioterapevt	1. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Pediatr 2. Ortoped

		3. Bolalar (psixo)nevrologi	2..Reabilitolog 3.. Vrach LFK 4. Logoped-defektolog 5.. Psixolog	2. Reabilitolog 3. Ortoped	3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi
8D22	Ataksik serebral falaj	1. OSh 2. Peditr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1.Fizioterapevt 2..Reabilitolog 3.. Vrach LFK 4. Logoped-defektolog 5.. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Peditr 2. Ortoped 3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi
8D23	Worster-Drought sindromi	1. OSh 2. Peditr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	11.Fizioterapevt 2..Reabilitolog 3.. Vrach LFK 4. Logoped-defektolog 5.. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Peditr 2. Ortoped 3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi
8D2Y	Boshqa tavsiyalangan serebral falaj	1. OSh 2. Peditr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1.Fizioterapevt 2..Reabilitolog 3.. Vrach LFK 4. Logoped-defektolog 5.. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Peditr 2. Ortoped 3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi
8D2Z	Serebral falaj aniqlanmagan	1. OSh 2. Peditr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1.Fizioterapevt 2..Reabilitolog 3.. Vrach LFK 4. Logoped-defektolog 5.. Psixolog 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6. Psixolog	1. Bolalar (psixo)nevrologi 2. Reabilitolog 3. Ortoped	1. Peditr 2. Ortoped 3.Fizioterapevt 4. Vrach LFK 5. Logoped-defektolog 6.Psixolog 7. Tarbiyachi

*** Mazkur standart quyidagi kategoriyadagi bemorlar uchun qo'llaniladi
(mos keladiganini tagiga chiziq qo'yiladi):**

Yosh toifasi: 0-18 yoshgacha bolalar

Bemorning jinsi: ayol va erkak

Fazasi: o'tkir va surunkali

Kasallikning bosqichi: barchasi

Asoratlari: barchasi

Tibbiy yordam ko'rsatish turi: ambulator va ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam

Foydalanishi belgilangan manfaatdor tomonlar: poliklinika, nodavlat davolash profilaktika muassasalarining va nevrologik bo'limlarning bolalar nevrologi, poliklinika va ruxiy-asab bo'limlarning psixonevrologi, oilaviy shifokori.

BOLALAR SEREBRAL FALAJNI NOZOLOGIYA BO'YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITASIYA va DISPANSERIZASIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Tibbiy ko'rik (havf omillarini aniqlash)	OSh	1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Pediatr 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Rehabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog 9. Tarbiyachi			Davolash muddati: Yoshiga binoan: 0-5 yoshda xar 3 oyda 5-18 yoshda yiliga 2 marta Vaqtli yondashuv: 0-3 yoshda, 14-21 kun Davolash davomiyligi: 14-21 kun, kasallik og'irlik darajasiga binoan	Davolash muddati: Yoshiga binoan: 0-5 yoshda xar 3 oyda 5-18 yoshda yiliga 2 marta Davolash davomiyligi: 14-21 kun, kasallik og'irlik darajasiga binoan Vaqtli yondashuv: 0-3 yoshda, 14-21 kun
	2. Havf omillarini bartaraf etish bo'yicha tavsiyalar	OSh	1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi	1. Pediatr 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Rehabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog 9. Tarbiyachi			Davolash muddati: Yoshiga binoan: 0-5 yoshda xar 3 oyda 5-18 yoshda yiliga 2 marta Vaqtli yondashuv: 0-3 yoshda, 14-21 kun Davolash davomiyligi: 14-21 kun, kasallik og'irlik darajasiga binoan	Davolash muddati: Yoshiga binoan: 0-5 yoshda xar 3 oyda 5-18 yoshda yiliga 2 marta Davolash davomiyligi: 14-21 kun, kasallik og'irlik darajasiga binoan Vaqtli yondashuv: 0-3 yoshda, 14-21 kun

Izoh:

Mutaxassis (shifokor) maslahati	<p>1. Shikoyati va anamnez: bolaning rivojlanish yosh mezonlariga mos kelmasligi haqida shikoyatlar (boshini ushlab turmaydi, o'tirmaydi, emaklamaydi, turmaydi, yurmaydi), og'ir akusherlik anamnezi, homiladorlik paytida ona kasalliklari, homiladorlik paytida teratogen dorilarni qabul qilish, o'tkazilgan neyroinfeksiya (6 oydan keyin); reanimasion asfiksiya (6 oydan keyin);</p>	OSh	<p>1. OSh 2. Pediatri 3. Bolalar (psixo)nevrologi</p>	<p>1. Pediatri 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Reabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog</p>	<p>1. Pediatri 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Reabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog</p>	<p>1. Pediatri 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Reabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog</p>	<p>Yiliga 2-4 marta, reabilitasion saloxiyat va bolaning eshini inobatga olgan xolda</p>	<p>Davolash muddati: Yoshiga binoan: 0-5 yoshda xar 3 oyda 5-18 yoshda yiliga 2 marta Davolash davomiyligi: 14-21 kun, kasallik og'irlik darajasiga binoan Vaqtli yondashuv: 0-3 yoshda, 14-21 kun</p>
	<p>2. Ob'ektiv ko'rik: pasport yoshidan jismoniy rivojlanishda orqada qolish, boshini ushlab turmaydi, o'tirmaydi, turmaydi, yurmaydi, qo'llab-quvvatlash beqaror, patologik holatda turadi, yuradi, oyoqlarning distal qismlarini yuklaydi. Mushak tonusi spastik turga, plastik, distonik oshgan, kamaygan.</p>	OSh	<p>1. OSh 2. Pediatri 3. Bolalar (psixo)nevrologi</p>	<p>1. Pediatri 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Reabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog</p>	<p>1. Pediatri 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Reabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog</p>	<p>1. Pediatri 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Reabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog</p>	<p>Yiliga 2-4 marta, reabilitasion saloxiyat va bolaning eshini inobatga olgan xolda</p>	<p>Davolash muddati: Yoshiga binoan: 0-5 yoshda xar 3 oyda 5-18 yoshda yiliga 2 marta Davolash davomiyligi: 14-21 kun, kasallik og'irlik darajasiga binoan Vaqtli yondashuv: 0-3 yoshda, 14-21 kun</p>

	<p>3. . Fizikal va klinik tekshiruv: Ashvort shkalasi bo'yicha mushaklarning tonusini baholash. Bo'g'imlardagi harakat miqdori kamaygan. Deformasiyalar, patologik xolatlar, kontrakturalar dinamik va qotgan. Diagnostik testlar: rektus testi, Adduktor testi, Hamstring testi, yogilgan tizza bilan Triceps testi, Pay refleksleri oshgan kengaytirilgan refleksogen zonalar. Tonik reflekslarning ta'siri: LTR, SSTR, ASHTR. Giperkinez. Ataksiya. Patologik reflekslar: Babinskiy, Churaev, Rossolimo, klonuslar va oyoq klonusoidlari.,</p>	OSh	<p>1. OSh 2. Pediatr 3. Bolalar (psixo)nevrologi</p>	<p>1. Pediatr 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Reabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog</p>	<p>1. Pediatr 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Reabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog</p>	<p>1. Pediatr 2. Bolalar (psixo)nevrologi 3. Ortoped 4. Fizioterapevt 5. Reabilitolog 6. Vrach LFK 7. Logoped-defektolog 8. Psixolog</p>	Yiliga 2-4 marta, reabilitasion saloxiyat va bolaning eshini inobatga olgan xolda	<p>Davolash muddati: Yoshiga binoan: 0-5 yoshda xar 3 oyda 5-18 yoshda yiliga 2 marta Davolash davomiyligi: 14-21 kun, kasallik og'irlik darajasiga binoan Vaqtli yondashuv: 0-3 yoshda, 14-21 kun</p>
<p>Izoh: bemorda qo'shimcha boshqa yoki yondosh kasalliklari aniqlangan holatda, ko'rsatmaga muvofiq Milliy klinik protokollarda keltirilgan boshqa tegishli tor doirasidagi mutaxassislarning ko'rigi o'tkazilishi talab etiladi; - kasallikni asoratlangan holatida murojaat bo'lsa va/yoki aniqlansa, shuningdek jarrohlik amaliyotiga ko'rsatma bo'lgan holatlarda shoshilinch jarrox konsultatsiyasi o'tkaziladi, bemor holatiga qarab shifoxonaga stasionar davoga va/yoki jarroxlik amaliyotini o'tkazish uchun yo'naltiriladi.</p>								
<p>Asosiy laborator tekshiruvlar</p>	<p>1. Qonning umumiy (klinik) taxlili</p>	+	+	+	+	+	<p>Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq</p>	<p>- Kasallik bo'yicha stasionar davolanishda kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq</p>

	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq	- Kasallik bo'yicha stasionar davolanishda kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq
	3. Najasning umumiy (klinik) tahlili	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq	- Kasallik bo'yicha stasionar davolanishda kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq

Qo'shimcha laborator tekshiruvlar: Bemorni konsultasiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlanganda, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib, mavjud laborator tekshiruvlari o'tkaziladi

Izoh: birlamchi murojaat qilingan shifokor tomonidan laborator tekshiruvlarni o'tkazilishi talab etiladi, keyingi darajaga tor mutaxassislar ko'ruviga shu taxlillar natijalari yo'naltiriladi. Laborator tekshiruvni takroriy o'tkazilishi, tor mutaxassis yoki stasionar davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganidagina o'tkaziladi.

Asosiy instrumental tekshiruvlar	1. neyrosonografiya (ochiq liqildoq bo'lganda)	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq	2 marta, davolanish kursi boshi va yanunida, dinamik kuzatuv uchun
	2. Bosh miya magnitarezonansli tomografiyasi (MRT)	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq	Kasallik bo'yicha stasionar davolanishda 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq

Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar: Bemorni konsultasiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlangansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlari o'tkaziladi

Izoh: : instrumental diagnostik tekshiruvlar birlamchi murojaat qilingan shifokor tomonidan o'tkaziladi.

Agarda, boshqa darajadagi tibbiyot muassasasida davolanishga ko'rsatma paydo bo'lsa, shu o'tkazilgan tekshiruv nusxalari bilan yo'naltiriladi.

Instrumental diagnostik tekshiruvni takroriy o'tkazilishi, tor mutaxassis yoki stasionar davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganidagina o'tkaziladi.

IXTISOSLASH TIRILGAN STASIONAR DAVOGA KO'RSATMALAR

Rejali stasionar davoga ko'rsatma (jarroxlik amaliyotisiz)

1. KTMPda Kunduzgi stasionarga ko'rsatmalar:
0 yoshdan 3 yoshgacha bo'lgan bolalar vaqtli yondashuv xonasiga yuboriladi
 -tana vazni 1500 g yoki undan kam bo'lgan erta tug'ilgan, kam vaznli bolalar;
 -serebral falaj rivojlanishi xavfi bilan asab tizimining perinatal shikastlanishi bilan;
 -bolalar serebral falaji bilan;

Shoshilinch stasionar davoga (jarroxlik amaliyotiga) ko'rsatma

1. Tuman tibbiyot birlashmalari jarroxlik bo'limlari, Tumanlararo shoshilinch va tez tibbiy yordam markazlari, xususiy klinikalarda o'tkaziladigan jarroxlik amaliyoti turlari va ularni o'tkazish uchun ko'rsatmalar:
 -shoshilinch jarroxlik amaliyoti mavjud emas

-aniqlangan nevrologik kasalliklar bilan (meningoensefalit, bosh miya jaroxati va bolalar insulti asoratlari)	
2. Klinik shifoxona va/yoki Tuman tibbiyot birlashmasi va/yoki xususiy klinikaning nevrologiya bo'limiga ko'rsatmalar: -tana vazni 1500 g yoki undan kam bo'lgan erta tug'ilgan, kam vaznli bolalar; -serebral falaj rivojlanishi xavfi bilan asab tizimining perinatal shikastlanishi bilan; -bolalar serebral falaji bilan; -aniqlangan nevrologik kasalliklar bilan (meningoensefalit, bosh miya jaroxati va bolalar insulti asoratlari)	2. Viloyat shoshilinch tez-tibbiy yordam va/yoki Viloyat bolalar ko'p tarmoqli markazning jarroxlik bo'limiga va/yoki Respublika bolalar ixtisoslashtirilgan ilmiy amaliy tibbiyot markazining viloyat filialiga ko'rsatmalar: -shoshilinch jarroxlik amaliyoti mavjud emas
3. Respublika bolalar ixtisoslashtirilgan ilmiy amaliy tibbiyot markazining viloyat filialiga ko'rsatmalar: -bolalar serebral falaji barcha shakli bilan; -o'tkazilgan neyroinfeksiya (6 oydan keyin), reanimasion asfiksiya (6 oydan keyin), bosh miya jaroxati va bolalar insulti asoratlari.	3. Respublika bolalar ixtisoslashtirilgan ilmiy amaliy tibbiyot markaziga va/yoki Respublika bolalar ruxiy-asab kasalxonasiga va/yoki Bolalar milliy tibbiyot markaziga va/yoki Oliy ta'lim muassasalari klinikalari jarroxlik bo'limiga ko'rsatmalar: -konservativ davolvarning samarasizligi - qo'l-oyog'idagi bo'g'imlarida qotgan kontrakturalar - qotgan deformasiyalar
4. Respublika bolalar ruxiy-asab kasalxonasiga va/yoki Bolalar milliy tibbiyot markaziga va/yoki Oliy ta'lim muassasalari klinikalari jarroxlik yoki (psixo) nevrologiya bo'limiga ko'rsatmalar: - tug'ilganda tana vazni kam bo'lgan (1500 g yoki undan kam), nevrologik kasalliklar rivojlanishi xavfi bilan - serebral falaj rivojlanishi xavfi bilan asab tizimining perinatal shikastlanishi bilan; - bolalar serebral falaji bilan boshqa nevrologik kasalliklarni differensiyalash; - o'tkazilgan neyroinfeksiya (6 oydan keyin), reanimasion asfiksiya (6 oydan keyin), bosh miya jaroxati va bolalar insulti asoratlari.	Kasallikning asoratlari: - qo'l-oyog'idagi bo'g'imlarida qotmagan kontrakturalar - qo'l-oyog'idagi bo'g'imlarida qotgan kontrakturalar - qo'l-oyog'idagi boshqa deformasiyalar

Davolash tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Nomedikamentoz davo	1. Jismoniy-tarbiya, Uqalash mashqlari 2.Ortezlash 3.Refleksoterapiya	OSh	1. OSh 2. Pediatr 3. (Psixo)nevrolog 4. Ortoped 5.Reabilitolog		1. Pediatr 2. (Psixo)nevrolog 3.Ortoped 4.Reabilitolog 5.Refleksoterapevt 6. Vrach LFK		- yiliga 2 marta 14-21 kun, reabilitasion saloxiyatiga qarab	- 2 martadan 4 martagacha 14-21 kun, kasallik og'irlik darajasi va reabilitasion saloxiyatiga

			6.Refleksoterapevt	7. Logoped-defektolog 8. Psixolog 9.Vospitatel		qarab
	4. Maxsus oziq-ovqatlar (klinutren-yunior, peptamen-yunior va x.)	OSh	1. OSh 2. Pediatr	1. Pediatr	-ko'rsatmaga muvofiq, shifokor tavsiyasiga binoan;	-ko'rsatmaga muvofiq, shifokor tavsiyasiga binoan;
	5. fizioterapiya	OSh	1. OSh 2. Pediatr 3. (Psixo)nevrolog 4. Fizioterapiya shifokori	1. Pediatr 2. (Psixo)nevrolog 3. Fizioterapiya shifokori	qarama-qarshiliklar mavjud bo'lmaganda, kamida yiliga 2 marta	qarama-qarshiliklar mavjud bo'lmaganda, kamida yiliga 2 marta

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Serebral stimulyatorlar: 1. Korteksin	0,5 mg/kg kuniga m/i. Kurs 10-20 sanchish, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.		1. Pediatr		1. Pediatr	0,5 mg/kg kuniga m/i	Kurs 10-20 sanchish, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.	
2. Monosiloviy gangliozid (maviks)	20 mg m/i kuniga 1 marta. Kurs 5-10 kun, yiliga 2 marta kurslar oralig'i 6 oy	-	2.(Psixo)nevrolog		2. (Psixo)nevrolog	20 mg m/i kuniga 1 marta	Kurs 5-10 kun, yiliga 2 marta kurslar oralig'i 6 oy	

Miorelaksantlar 1. Baklofen	1 yoshdan 0,02-0,05g kuniga. Mushaklar tonusi qaytalangan 3-6 oydan so'ng	-	1. Pediatr 2.(Psixo)nevrolog	1. Pediatr 2. (Psixo)nevrolog	0,02-0,05g	Mushaklar tonusi qaytalangan 3-6 oydan so'ng
2.Tizanidin Tabletka	0,002-0,004 g samarali bo'lgan. Mushaklar tonusi qaytalangan 3-6 oydan so'ng	-			0,002-0,004 g	
Botulotoksin-A	2 yoshdan 30 ED/kg disport va 7-7,5 ED/kg botoks uchun. Qaytadan sanchishlar samaradorlikka qarab, 6-9-12 oydan keyin, 3 oydan oldin emas.	-	Bolalar (Psixo)nevrologi yoki ortopedi, sertifikat mavjud bo'lganda	Bolalar (Psixo)nevrologi yoki ortopedi, sertifikat mavjud bo'lganda	30 ED/kg disport va 7-7,5 ED/kg botoks uchun.	70-150 birlik

Izoh: **Izoh:** * BSF shakliga qarab asosiy dorilar ro'yxati Milliy klinik protokollarda keltirilgan dori vositalarga o'zgartirish kiritiladi

Davolash tadbirlari
(qo'shimcha medikamentoz davo)

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo) Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
	Ambulator yordam		Stasionar yordam				
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat da tibbiyot muassasalari darajasidagi	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Serebral stimulyatorlar: 1. Pirasetam eritmasi, tabletka	1)50-75 mg/kg/kun. Kurs tabletka, kapsula 1 oy, sanchish №10-20, 2-3 kurs 1 yilda, kurs oralig'i 3-6 oy.		(Psixo)nevrolog	(Psixo)nevrolog		1)50-75 mg/kg/kun	1)Kurs tabletka, kapsula 1 oy, sanchish №10-20, 2-3 kurs 1 yilda, kurs oralig'i 3-6 oy.
2. Gapontenovaya kislot a tabletka	0,75-1,25g kuniga. Kurs 1-3 oy, yiliga	_____				2)0,75-1,25g	
						3) 0,1ml/kg/kun m/i, t/i.	2. Kurs 1-3 oy, yiliga 2-3 kurs, kurs oralig'i 3-6

<p>3. Serebrolizin eritmasi</p> <p>4. Aktovegin draje, eritmasi</p> <p>5. Fenibut tabletka</p> <p>6. Glisin</p>	<p>2-3 kurs, kurs oralig'i 3-6 oy.</p> <p>0,1ml/kg/kun m/i, t/i. Kurs 15-30 sanchish m/i, 10 sanchish tomirga, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4-6 oy.</p> <p>80-200 mg kun. Kurs 20 sanchish, draje 15-30 kun, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4-6 oy.</p> <p>0,1-0,5 g kun, kurs 20-30 kun, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p> <p>0,3-0,6 g kun. Kurs – 14kun -1oy. 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p>				<p>oy.</p> <p>3.Kurs 15-30 sanchish m/i, 10 sanchish tomirga, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4-6 oy.</p> <p>4.Kurs 20 sanchish, draje 15-30 kun, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4-6 oy.</p> <p>5.kurs 20-30 kun, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p> <p>6.Kurs – 14kun -1oy. 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i</p>	<p>oy.</p> <p>3.Kurs 15-30 sanchish m/i, 10 sanchish tomirga, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4-6 oy.</p> <p>4.Kurs 20 sanchish, draje 15-30 kun, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4-6 oy.</p> <p>5.kurs 20-30 kun, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p> <p>6.Kurs – 14kun -1oy. 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i</p>
<p>Neyrotrofik dorilar:</p> <p>Siankobalamin (vitamin V12). eritmasi</p> <p>Piridoksin (vitamin V6), eritmasi</p> <p>Tokoferol (vitamin E) eritmasi</p>	<p>200-500 mkg kun. Kurs 15-20 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p> <p>0,01-0,02g kun. Kurs 15-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p> <p>0,1-0,3g kun. Kurs 20-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p>	<p>—</p>	<p>(Psixo)nevrolog</p>	<p>(Psixo)nevrolog</p>	<p>200-500 mkg kun.</p> <p>0,01-0,02g kun.</p> <p>0,1-0,3g kun.</p>	<p>Kurs 15-20 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p> <p>Kurs 15-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p> <p>Kurs 20-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.</p>

ATF eritmasi	0,01-0,02g kun. Kurs 20-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.				0,01-0,02g kun.	Kurs 20-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.
Tiamina xlorid (vitamin V1)	0,05-0,1g m/i kun. Kurs 15-30 sanchish. 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 6 oy.				0,05-0,1g m/i kun..	Kurs 15-30 sanchish. 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 6 oy
3. Antikonvulsantlar	Sirop, tabletkalar, kapsula va eritma shaklida, kursatmaga asosan uzluksizligi ta'minlangan xolda	—	(Psixo)nevrolog	(Psixo)nevrolog		
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)	BSF shakliga qarab qo'shimcha dorilar ro'yxati Milliy klinik protokollarda keltirilgan dori vositalarga o'zgartirish kiritiladi; - kasallik asoratlanishi kuzatilsa, asorat turiga qarab dori vositalari korreksiya qilinadi.					

(REJALI JARROHLIK AMALIYOATI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1. Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1. Jarrohlik amaliyotiga bemorni tayyorlash	+		Mutaxassislar ko'rigi: 1. Laborator tekshiruv 2. Elektroensefalografiya 3. Elektrokardiografiya Ortoped ko'rigi 4. Pediatri ko'rigi 5. Anesteztolog ko'rigi		

<p>2. Mazkur nozologiyada o'tkaziladigan jarrohlik amaliyoti yoki tibbiy muolaja</p>	<p style="text-align: center;">+</p>	<p>Jarroxlik amaliyotlari: chanoq-son bo'g'imidagi miotomiya, nevrotomiya, tendoplastika va osteotomiya; Jarroxlik amaliyotlari: tizza bo'g'imidagi miotomiya, nevrotomiya, tendoplastika va osteotomiya; Jarroxlik amaliyotlari: boldir-tovon bo'g'imidagi miotomiya, nevrotomiya, tendoplastika va osteotomiya; Jarroxlik amaliyotlari: tovon soxasidagi miotomiya, nevrotomiya, tendoplastika va osteotomiya; Jarroxlik amaliyotlari: qo'l-kaft soxasidagi miotomiya, nevrotomiya, tendoplastika va osteotomiya;</p>
<p>Jarrohlik amaliyotidan oldin parvarish yoki reanimasion muolajalar</p>	<p style="text-align: center;">+</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jarroxlik oldi premedikatsiyasi 2. Narkoz (umumiy, intubasion, spinal, maxalliy) 3. Asosiy xayotiy ko'rsatkichlar monitoringi.
<p>Jarrohlik amaliyotidan keyingi parvarish yoki reanimasion muolajalar</p>	<p style="text-align: center;">+</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narkozdan chiqarish 2. Ekstubasiya 3. Gipslash 4. Asosiy xayotiy ko'rsatkichlar monitoringi. Jarroxlikadn keyingi rehabilitasiya (ukalash, jismoniy-tarbiya davolash, fiziodavolash, ortezlash, rehabilitasiya texnik vositalaridan foydalanish va x.)

<p>jismoniy terapiya, uqalash, xolatli davolash (yotqizish, vertikizatorlarga mahkamlash, ortopedik stullar)</p> <p>RTVdan foydalanish (emaklash qurilmalari, yurgich, qo'ltiq tayog'i, xassa va hokazo)</p>	<p style="text-align: center;">Reabilitasiya xonasi mavjud bo'lsa</p>	
<p>ortezlar kiyish</p>		
<p>maxsus reabilitasiya kostyumlaridan foydalanish</p>	<p style="text-align: center;">Reabilitasiya xonasi mavjud bo'lsa</p>	
<p>apparatli fizioterapiya va issiqlik bilan davolash</p>	<p style="text-align: center;">Reabilitasiya xonasi mavjud bo'lsa</p>	

Izoh:* jarroxlik amaliyotini o'tkazish uchun sharoit mavjud bo'lgan xususiy stasionarda o'tkazilishi talab qilinadi;

BSFni jarrohlik yo'li bilan tuzatish uchun ko'rsatmalar:

- a) miya falajining spastik shakllari;
- b) konservativ tarzda bartaraf etilmaydigan sobit deformatsiyalar;

- c) qotgan kontrakturalar
 g) patologik sindrom mavjudligi
 4) mutaxassisga qo'yiladigan talablar: mutaxassis bolpalar serebral falji jarrohligi bo'yicha maxsus tayyorgarlikdan o'tgan ortoped-shifokor bo'lishi kerak.

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam		
Parhez stoli va uning davomiyligi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1. Stol №15	Nazorat shifokori kursatmasiga binoan	Nazorat shifokori kursatmasiga binoan	Stasionar shifokorri tavsiyasiga binoan		
Oqsil energetik etishmovchiligida sog'lomlashtiruvchi maxsus oziqa (klinutren, peptamen va x.k)	Nazorat shifokori kursatmasiga binoan	Nazorat shifokori kursatmasiga binoan	Stasionar shifokorri tavsiyasiga binoan		

Izoh: Asosiy nazorat qiluvchi shifokorlar – oilaviy shifokor, pediatr va (psixo)nevrolog, ko'rsatmaga muvofiq – ortoped, fizioterapevt, reabilitolog, psixologlar jalb qilinadi.

(DISPANSERIZASIYA)

(SOG'LOM KONTINGENT DISPANSERIZASIYA SI" D" NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZASIYA SI)

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	Shifokorning ob'ektiv ko'ruvi va klinik tekshiruvi	1. OSh 2. (Psixo)nevrolog 3. Ortoped 4. Reabilitolog 5. Fizioterapevt		1. Stasionar shifokori tavsiyalarni bajarilishini nazorat qilish. 2. Nogironlik belgilash xujjatlarni takdim etish. 3. Reabilitatsiya texnik vositalari bilan ta'minlash uchun yulanma berish.	Kasallik og'irlik darajasi va bemorning reabilitatsion saloxiyatiga qarab
	Laborator tekshiruvlar	-	-	4. Protez-ortopedik maxsulotlari bilan ta'minlash uchun yulanma berish.	
	Stasionar shifokorlari tavsiyasiga binoan uy sharoitidagi reabilitatsiya	1. OSh 2. (Psixo)nevrolog 3. Ortoped 4. Reabilitolog 5. Fizioterapevt			
	nomedikamentoz davo	1. OSh			

		2. (Psixo)nevrolog 3. Ortoped 4. Rehabilitolog 5. Fizioterapevt		
	medikamentoz davo	1. OSh 2. (Psixo)nevrolog	Stasionar shifokorri tavsiyasiga binoan(Ko'rsatma bo'yicha: Antispastik dori vositalari, tutqanoqqa qarshi dori vositalari)	
Qo'shimcha yondosh kasalliklari aniqlanganida boshqa tor mutaxassislari, fizikal, klinik, laborator va instrumental tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin				

reabilitasiya muolajalari	Fizioterapiya	qo'llaniladi	Stasionar shifokorri tavsiyasiga binoan	Kasallik og'irlik darajasi va bemorning reabilitasion saloxiyatiga qarab
	Nutrisevtika	Maxsus oziq-ovqatlar (klinutren-yunior, peptamen-yunior va x.)		
	Kun tartibi	5 martalik ovqatlanish va 2 soatlik kunduzgi uyqu Maksimal imkonga qadar xarakatlanish		
	Jismoniy faollik			
	DFK			

		Qo‘llab quvvatlovchi uy sharoitidagi reabilitasiya	Stasionar shifokorri tavsiyasiga binoan	
	Zararli odatlardan voz kechish	1. Ortiqcha vazn profilaktikasi 2. Rasional ovqatlanish Zararli odatlar yo‘qligi	Stasionar shifokorri tavsiyasiga binoan	1. Ortiqcha vazn profilaktikasi 2. Rasional ovqatlanish 3. Zararli odatlar yo‘qligi 5.
Izoh: Asosiy nazorat qiluvchi shifokorlar – oilaviy shifokor, pediater va (psixo)nevrolog, ko‘rsatmaga muvofiq – ortoped, fizioterapevt, reabilitolog, psixologlar jalb qilinadi.				
Palliativ yordam		qo‘llanilmaydi		qo‘llanilmaydi

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitasiya muddati
Birlamchi profilaktika	1. onaning ekstragenital kasalliklarini o‘z vaqtida aniqlash, hisobga olish va tuzatish;	+	+	a) uqalash, kinezidavolash, Bobat terapiyasi b) xolatni to‘g‘ri aniqlash;	Kurs 10-14 kun. Qayta kurs 3-6 oydan keyin
	2. akusherlik xizmati ishini takomillashtirish;	+	+		
	3.tug‘ilish jarayonini tezlashtirishni keng miqyosda cheklash. 4.onada tug‘ish jarayoni buzilganda bolaning tug‘ilish travmasi va gipoksiyasini oldini olish uchun kesar kesishga ko‘rsatmalarni kengaytirish	+	+		
Izoh: BSFni aniqlash uchun ommaviy skrining o‘tkazilmaydi.					
Ikkilamchi profilaktika	1. Erta aralashuv xonasining ish	Reabilitasiya bo‘limi mavjudligi			Kurs 10-14 kun. Qayta

	<p>faoliyatii: (xavf guruhiga mansub bolada tug‘ilgandan so‘ng darhol. bolaning o‘ta kam vaznligida (1000 g dan kam) ko‘p tarmoqli mutaxassislar jamoasi ishtirokida);</p>	<p>Reabilitasiyaga ixtisoslashgan davolash profilaktika muassasaning mavjudligi</p>	<p>a) uqalash, kinezidavolash, Bobat terapiyasi b) xolatni to‘g‘ri aniqlash v) reabilitasiya texnik vositalaridan foydalanish (vertikalizasiyalovchi, ortopedik stullar, emaklash qurilmalari, yurgich, qo‘ltiq tayoq, xassa) g) reabilitasiya kostyumlaridan foydalanish (yuklovchi, og‘irlikni kamaytiruvchi, elektr impulsli)</p>	<p>kurs 3-6 oydan keyin</p>
<p>Izoh:Faqat endosh xolatlarda (tutqanoq xurujlari va b.)---Shoshilinch tez tibbiy yordam markazlariga ko‘rsatma bo‘lib xisoblanadi.</p>				

<p>3-chi dalajali profilaktika</p>	<p>1. BSFga chalingan bolaga psixologik yordam 2. o'qish va ta'lim olish imkoniyati 2. to'siqsiz muhitni yaratish 3. inklyuziv ta'lim.</p>	<p>Reabilitasiya bo'limi mavjudligi Reabilitasiyaga ixtisoslashgan davolash profilaktika muassasaning mavjudligi, ijtimoiylashuv faoliyati dasturi yo'lga qo'yilganligi</p>	<p>a) uqalash, kinezidavolash, Bobat terapiyasi b) xolatni to'g'ri aniqlash v) reabilitasiya texnik vositalaridan foydalanish (vertikalizatsiyalovchi, ortopedik stullar, emaklash qurilmalari, yurgich, qo'litiq tayoq, xassa) g) reabilitasiya kostyumlaridan foydalanish (yuklovchi, og'irlikni kamaytiruvchi, elektr impulsi) d) mexanoterapiya (trenajyorlardan foydalanish) e) ortez kiyish yurish 2) qo'shimcha reabilitasiya choralari: a) robot simulyatorlaridan foydalanish; b) BOS terapiyasi; c) ekzoskeletlar; d) teyplash; J) psixolog va logoped bilan mashg'ulotalar</p>	<p>Kurs 10-14 kun. Qayta kurs 3-6 oydan keyin</p>
<p>Izoh: bolaning rivojlanishidagi anormalliklarni erta aniqlashga, mos ravishda erta reabilitasiyasiga qaratilgan</p>				

(REABILITASIYA)

Reabilitasiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OShP/OP / KTMP	Stasionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitasiya muddati
Reabilitasion usullar	Xarakat reabilitasiyasi usullari:			<ol style="list-style-type: none"> 1.Kinezo davollash (LFK, massaj, lechenie polojeniem) 2.Voyta davolash, Bobat davolash (Evropada BSF davolash oltin qoidasi) 3.Teyplar bilan davolash 4.BQA (biologik-qaytaluvchi aloqa) stimulyatorlari va robotlashgan apparat komplekslari bilan shug'ullanish. 5. Ortezlash 	Kurs 10-14 kun. Qayta kurs 3-6 oydan keyin	Kasallik og'irlik darajasi va bemorning reabilitasion saloxiyatini inobatga olgan xolda belgilanadilyga 2 marat stasionar davo
	2.Psixologik-pedagogik yordam	Psixolog bilan mashg'ulotlar		<ol style="list-style-type: none"> 1.Logoped (defektolog) bilan mashg'ulotlar 2.Psixolog bilan mashg'ulotlar 3.Montesori usulida mashg'ulotlar 4.Sensorli xonadagi mashg'ulotlar 5.Ergoterapiya 6.Ijtimoiy moslashuv bo'yicha mashg'ulotlar 7.Art-terapiya, ertak terapiyasi 8.Agroterapiya, trudoterapiya, muzikaterapiya 	Kurs 10-14 kun. Qayta kurs 3-6 oydan keyin	Kasallik og'irlik darajasi va bemorning reabilitasion saloxiyatini inobatga olgan xolda belgilanadilyga 2 marat stasionar davo
	Fizioterapiya	1.Kalsiy, dibazol, novokain , nikotin kislotasi va boshqalar bilan dorivor elektroforez, maxalliy va umumiy usullar bo'yicha (Vermil bo'yicha,	1.1Kalsiy, dibazol, novokain , nikotin kislotasi va boshqalar bilan dorivor elektroforez, maxalliy va umumiy usullar bo'yicha (Vermil bo'yicha, Sherbak bo'yicha eqa , ko'z, peshona va ensa usuli). 2.Semnova K.A. usuli bo'yicha Impuls tok		Qarshi ko'rsatmalar mavjud bo'lmaganda, kamida yiliga 2 marta	Kasallik og'irlik darajasi va bemorning reabilitasion saloxiyatini

		<p>Sherbak bo'yicha eqa , ko'z, peshona va ensa usuli).</p> <p>2.Semnova K.A. usuli bo'yicha Impuls tok</p> <p>3. SMT-davolash</p> <p>4. Parafin-ozokerit applikasiyalari</p>	<p>3. Elektrostimulyasiya</p> <p>4. SMT-davolash.</p> <p>5.Transkraniyal magnit stimulyasiya.</p> <p>6.Lazer davolash lazerli akkupunktura bilan</p> <p>7. Parafin-ozokerit applikasiyalari.</p> <p>8. Suv bilan davolash</p> <p>9.Vibroplatformada mashg'ulotlar</p> <p>10.Sun'iy lokal gipotermiya (SLG)</p> <p>11.Balchiqli davolash</p> <p>12.Galvanobalchiq</p> <p>13.Mineral vanna va balchiqli davolash ketma-ketligi</p>		inobatga olgan xolda belgilanadi
	Refleksoterapiya	-	<p>1.Ignarefleksoterapiya</p> <p>2.In'eksion farmakapunktura</p>	Qarshi ko'rsatmalar mavjud bo'lmaganda, kamida yiliga 2-4 marta	Kasallik og'irlik darajasi va bemorning reabilitasion saloxiyatini inobatga olgan xolda belgilanadi
Izoh:					
Laborator tekshiruvlar	1.Qonning umumiy (klinik) taxlili	Reabilitasiya muolajalrini o'tkazish Qarshi ko'rsatmalar mavjud eki yo'qligini aniqlash	Reabilitasiya muolajalrini o'tkazish Qarshi ko'rsatmalar mavjud eki yo'qligini aniqlash	Reabilitasiya muolajalrini boshlashdan oldin	Ko'rsatmaga binoan
	2. . Siydikning umumiy (klinik) tahlili				
	3. Najasning umumiy (klinik) tahlili				
Izoh: birlamchi murojaat qilingan shifokor tomonidan laborator tekshiruvlarni o'tkazilishi talab etiladi, keyingi darajaga tor mutaxassislar ko'ruviga shu taxlillar natijalari yo'naltiriladi. Laborator tekshiruvni takroriy o'tkazilishi, tor mutaxassis yoki stasionar davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganidagina o'tkaziladi.					
Instrumental tekshiruvlar	1.Elektroensefalografiya	Reabilitasiya muolajalrini o'tkazish Qarshi ko'rsatmalar	Reabilitasiya muolajalrini o'tkazish Qarshi ko'rsatmalar mavjud eki yo'qligini aniqlash	Reabilitasiya muolajalrini	Ko'rsatmaga binoan

		mavjud eki yo'qligini aniqlash		boshlashdan oldin	
	2. Chanoq-son bo'g'imi rentgenografiyasi	Reabilitasiya muolajalrini o'tkazish Qarshi ko'rsatmalar mavjud eki yo'qligini aniqlash	Reabilitasiya muolajalrini o'tkazish Qarshi ko'rsatmalar mavjud eki yo'qligini aniqlash, jarroxlik o'tkazilishiga ko'rsatmani aniqlash	CMFCS I - 3 yilda 1 marta . CMFCS II-III - 1 yilda 1 marta. CMFCS IV-V - 6 oyda 1 marta.	Serebral falajida katta xarakatlar faoliyatiining tasnifi bo'yicha darajaga qarab GMFCS
Izoh: Bemorni konsultasiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlangansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlari o'tkaziladi					

Rejali sasionar sharoitida o'tkazilishi kerak bo'lgan reabilitasiyaga ko'rsatmalar (jarroxlik amaliyotisiz)	
1. KTMPda Kunduzgi stasionarga ko'rsatmalar: 0 yoshdan 3 yoshgacha bo'lgan bolalar vaqtili yondashuv xonasiga yuboriladi -tana vazni 1500 g yoki undan kam bo'lgan erta tug'ilgan, kam vaznli bolalar; -serebral falaj rivojlanishi xavfi bilan asab tizimining perinatal shikastlanishi bilan; -bolalar serebral falaji bilan; -aniqlangan nevrologik kasalliklar bilan (meningoensefalit, bosh miya jaroxati va bolalar insulti asoratlari)	
2. Klinik shifoxona va/yoki Tuman tibbiyot birlashmasi va/yoki xususiy klinikaning nevrologiya bo'limiga ko'rsatmalar: -tana vazni 1500 g yoki undan kam bo'lgan erta tug'ilgan, kam vaznli bolalar; -serebral falaj rivojlanishi xavfi bilan asab tizimining perinatal shikastlanishi bilan; -bolalar serebral falaji bilan; -aniqlangan nevrologik kasalliklar bilan (meningoensefalit, bosh miya jaroxati va bolalar insulti asoratlari)	
3. Respublika bolalar ixtisoslashtirilgan ilmiy amaliy tibbiyot markazining viloyat filialiga ko'rsatmalar: -bolalar serebral falaji barcha shakli bilan; -o'tkazilgan neyroinfeksiya (6 oydan keyin), reanimasion asfiksiya (6 oydan keyin), bosh miya jaroxati va bolalar insulti asoratlari.	
4. Respublika bolalar ruxiy-asab kasalxonasiga va/yoki Bolalar milliy tibbiyot markaziga va/yoki Oliy ta'lim muassasalari klinikalari jarroxlik yoki (psixo) nevrologiya bo'limiga ko'rsatmalar: - tug'ilganda tana vazni kam bo'lgan (1500 g yoki undan kam), nevrologik kasalliklar rivojlanishi xavfi bilan - serebral falaj rivojlanishi xavfi bilan asab tizimining perinatal shikastlanishi bilan; - bolalar serebral falaji bilan boshqa nevrologik kasalliklarni differensiyalash; - o'tkazilgan neyroinfeksiya (6 oydan keyin), reanimasion asfiksiya (6 oydan keyin), bosh miya jaroxati va bolalar insulti asoratlari.	

Izoh:					
Davolash tadbirlari (medikamentoz davo)	Uy	OShP/OP /	Stasionar	O'rtacha	Bir kurslik

Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	sharoitida	KTMP	sharoitida	sutkalik dozirovkasi	dozirovka
Serebral stimulyatorlar: 1. Korteksin 2. Monosiloviy gangliozid (maviks)	0,5 mg/kg kuniga m/i. Kurs 10-20 sanchish, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy. 20 mg m/i kuniga 1 marta. Kurs 5-10 kun, yiliga 2 marta kurslar oralig'i 6 oy	-	1. Pediatr 2.(Psixo)nevrol og	1. Pediatr 2. (Psixo)nevrolog	0,5 mg/kg kuniga m/i 20 mg m/i kuniga 1 marta	Kurs 10-20 sanchish, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy. Kurs 5-10 kun, yiliga 2 marta kurslar oralig'i 6 oy
Miorelaksantlar 1. Baklofen 2.Tizanidin Tabletka	1 yoshdan 0,02-0,05g kuniga. Mushaklar tonusi qaytalangan 3-6 oydan so'ng 0,002-0,004 g samarali bo'lganicha. Mushaklar tonusi qaytalangan 3-6 oydan so'ng	-	1. Pediatr 2.(Psixo)nevrol og	1. Pediatr 2. (Psixo)nevrolog	0,02-0,05g 0,002-0,004 g	Mushaklar tonusi qaytalangan 3-6 oydan so'ng
Botulotoksin-A	2 yoshdan 30 ED/kg disport va 7-7,5 ED/kg botoks uchun. Qaytadan sanchishlar samaradorlikka qarab, 6-9-12 oydan keyin, 3 oydan oldin emas.	-	Bolalar (Psixo)nevrologi yoki ortopedi, sertifikat mavjud bo'lganda	Bolalar (Psixo)nevrologi yoki ortopedi, sertifikat mavjud bo'lganda	30 ED/kg disport va 7-7,5 ED/kg botoks uchun.	70-150 birlik
Izoh:	Izoh: * BSF shakliga qarab asosiy dorilar ro'yxati Milliy klinik protokollarda keltirilgan dori vositalarga o'zgartirish kiritiladi					
Davolash tadbirlari(qo'shimcha medikamentoz davo)						

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo) Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat da tibbiyot muassasalar i darajasidagi	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalar i		
Serebral stimulyatorlar:								
1. Pirasetam eritmasi, tabletka	1)50-75 mg/kg/kun. Kurs tabletka, kapsula 1 oy, sanchish №10-20, 2-3 kurs 1 yilda, kurs oralig'i 3-6 oy.		(Psixo)nevrolog		(Psixo)nevrolog		1)Kurs tabletka, kapsula 1 oy, sanchish №10-20, 2-3 kurs 1 yilda, kurs oralig'i 3-6 oy.	
2. Gapontenovaya kislota tabletka	0,75-1,25g kuniga. Kurs 1-3 oy, yiliga 2-3 kurs, kurs oralig'i 3-6 oy.	—				2)0,75-1,25g	2. Kurs 1-3 oy, yiliga 2-3 kurs, kurs oralig'i 3-6 oy.	
3. Serebrolizin eritmasi	0,1ml/kg/kun m/i, t/i. Kurs 15-30 sanchish m/i, 10 sanchish tomirga, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4-6 oy.					3) 0,1ml/kg/kun m/i, t/i.	3.Kurs 15-30 sanchish m/i, 10 sanchish tomirga, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4- 6 oy.	

4.Aktovegin draje, eritmasi	80-200 mg kun. Kurs 20 sanchish, draje 15-30 kun, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4-6 oy.				4) 800,1-0,5 g kun –	4.Kurs 20 sanchish, draje 15-30 kun, 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 4-6 oy.
5.Fenibut tabletka	0,1-0,5 g kun, kurs 20-30 kun, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.				5)200 mg kun	5.kurs 20-30 kun, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.
6.Glisin	0,3-0,6 g kun. Kurs – 14kun -1oy. 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.				6)0,3-0,6 g kun	6.Kurs – 14kun -1oy. 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i
Neyrotrofik dorilar:						
Siankobalamin (vitamin V12). eritmasi	200-500 mkg kun. Kurs 15-20 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.				200-500 mkg kun.	Kurs 15-20 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.
Piridoksin (vitamin V6), eritmasi	0,01-0,02g kun. Kurs 15-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.				0,01-0,02g kun.	Kurs 15-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.
Tokoferol (vitamin E), eritmasi	0,1-0,3g kun. Kurs 20-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.	—	(Psixo)nevrolog	(Psixo)nevrolog	0,1-0,3g kun.	Kurs 20-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.
ATF eritmasi	0,01-0,02g kun. Kurs 20-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.				0,01-0,02g kun.	Kurs 20-30 m/i sanchishi, 2-3 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 3-6 oy.

Tiamina xlorid (vitamin V1)	0,05-0,1g m/i kun. Kurs 15-30 sanchish. 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 6 oy.				0,05-0,1g m/i kun.	Kurs 15-30 sanchish. 2 kurs 1 yilda, kurslar oralig'i 6 oy
3.Antikonvulsantlar	Sirop, tabletka kapsula va eritma kurinishida, kursatmaga asosan uzluksizligi ta'minlangan xolda	_____	(Psixo)nevrolog	(Psixo)nevrolog		

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

BSF shakliga qarab qo'shimcha dorilar ro'yxati Milliy klinik protokollarda keltirilgan dori vositalarga o'zgartirish kiritiladi; - kasallik asoratlanishi kuzatilsa, asorat turiga qarab dori vositalari korreksiya qilinadi.